

JACQUES DERRIDA

ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙΣ
ΤΗΣ
ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗΣ

ΠΛΕΘΡΟΝ
ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Τίτλος πρωτοτύπου:
Jacques Derrida, *Résistances de la psychanalyse*
© Editions Galilée (1996)

© για τήν ελληνική γλώσσα:
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΛΕΘΡΟΝ – Λουκάς Ρινόπουλος
Μασσαλίας 20α, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 36.41.260, 36.45.057

ISBN 960-348-094-0

JACQUES DERRIDA

ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙΣ
ΤΗΣ
ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗΣ

μετάφραση:

Έ. Κοντονάσιου-Β. Νασούλη

επιμέλεια:

Γ. Λεκάκης, Β. Νασούλη, Μ. Παυλῆς, Έ. Τζαβάρα

επίμετρο:

Έ. Τζαβάρα

ΠΛΕΘΡΟΝ
ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

1999

Προοίμιο	9
----------------	---

I. ANTIΣΤΑΣΕΙΣ

1. Ἡ αἴσθησις μιᾶς λύσεως	16
2. Τό ἄλλο μυστικό τοῦ ὑφαντουργοῦ	49

II. ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ LACAN

1. Ὁ συντελεσμένος μέλλον στή δυναμική (ἔγκλιση).....	73
2. Πρῶτο πρωτόκολλο: ὁ χιασμός	95
3. Δεύτερο πρωτόκολλο: ὁ συντελεσμένος μέλλον τοῦ «ἐκ τῶν ὑστέρων»	106
4. Τρίτο πρωτόκολλο: ἡ χιαστί ἀναδίπλωσις τῶν ἄκρων	108

III. «ΑΣ ΕΙΜΑΣΤΕ ΔΙΚΑΙΟΙ ΜΕ ΤΟΝ FREUD».

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΡΕΛΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗΣ

1. Ὁ στροφέας - σήμερα	134
2. Τό κακό πνεῦμα - περί χιασμοῦ	144
3. Τό ἄλλο μυστικό τῆς ψυχανάλυσης: τό «μυστικιστικό θεμέλιο τῆς ἐξουσίας».....	156
4. Ἡ «εὐφυής παρέμβασις»: ἕνα ἀκούραστο «fort/da».....	168
5. Προβλήματα	188

ΕΠΙΜΕΤΡΟ

E. TZABARA: Ὁ J. Derrida στή σκηνή τῆς ψυχανάλυσης	201
--	-----

ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΨΥΧΑΝΑΛΥΣΗΣ

Τρία δοκίμια για την ψυχανάλυση βέβαια, αλλά κατ' αρχάς τρία δοκίμια για τη λογική ενός ιδιόμορφου ζευγαρώματος: δύο αντιστάσεις πράγματι παντρεύονται, αυτή είναι τουλάχιστον η υπόθεση, αλληλοστηρίζονται ίσως σήμερα, εναλλάσσονται ή συμπμαχοῦν, συνάπτουν μεταξύ τους ένα σκοτεινό συμβόλαιο.

[...] Όλα συμβαίνουν σαν να μπορούσε η ψυχανάλυση, ὄντας ἀφομοιωμένη ἢ ἐξημερωμένη, νά ξεχαστεῖ. Θά γινόταν ἓνα εἶδος φαρμάκου πού ἔχει λήξει, στό βάθος ἑνός φαρμακείου: μπορεῖ πάντα νά χρησιμεύει σέ περίπτωση ἀνάγκης καί ἔλλειψης, ἀλλά ἔχουν κατασκευαστεῖ καλύτερα φάρμακα ἀπό τότε πού φτιάχτηκε αὐτό.

Ποιός δέν βλέπει νά ἐκδηλώνεται σήμερα μιά ἀντίσταση, μερικές φορές ἐπιτήδεια καί ἐκλεπτυσμένη, μιά ἀπάρνηση ἐφευρετική ἢ αὐθάδης, συχνά ἄμεση καί μαζική, στό μέτρο ἑνός εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, τοῦ μόνου πού κατά βάθος ἔχει σημαδέψει ἡ ψυχανάλυση καί ὁ ὁποῖος φαίνεται νά τήν ἀπορρίπτει, νά τή φοβάται, νά τήν παραγνωρίζει ἀκόμη καί σήμερα, ἔχοντας περάσει μιά περίοδο μόδας ἀρκετά σύντομη; Θά μπορούσε ἀναμφίβολα νά μελετήσῃ κανείς τήν ἐπιστροφή αὐτῆς τῆς ἀντίστασης-στήν-ψυχανάλυση ἐμπνεόμενος ἀπό τόν φροϋδικό λόγο γιά τήν «ἀντίσταση-στήν-ἀνάλυση». Δέν εἶναι ὁ δρόμος πού προτιμήθηκε ἀπό αὐτά τά τρία δοκίμια.

[...] Προλεγόμενα στήν ἀνάλυση ἑνός τέτοιου «μοιρασματος τῆς τράπουλας», τά τρία αὐτά δοκίμια ὑπῆρξαν ἀρχικά «διαλέξεις», τά προσχέδια «ἀνάνησσης»: τοῦ Freud, τοῦ Lacan καί τοῦ Foucault.

